

วันที่ได้คนดี

พระธรรมเทศนา
พระอาจารย์สาคร อัมมาวุธ
หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม ๖

วันที่ได้คนดี

๓๐ กันยายน ๒๕๕๑

ตัวอาจารย์เองไม่ได้มีการศึกษาอะไรมากมาย สอบ ป.๑ ก็ไม่ได้ สอบ ป.๔ ก็ตกเหมือนกัน แต่เพราะอะไร ที่อาจารย์ยืนอยู่ได้อย่างทุกวันนี้ ก็เพราะเหตุที่ว่าสนใจ กับทุกเรื่อง

เราสนใจ เราก็ทิ้งตัวเราเข้าไปศึกษาเลย แต่ละเรื่อง แต่ละอย่าง เราอยากรู้เรื่องอะไรเราก็เข้าไปศึกษาเขาทำการ ทำงานอะไร เราก็เข้าไปช่วย เพื่อเป็นลูกมือเขาไปก่อน เป็นลูกมือเขาไป เราก็เฝ้าสังเกต เราก็เรียนเอาวิชาจากเขา พอเราได้วิชาแล้ว เราไปอยู่ที่ไหนเราก็ไม่อดตาย เรามีวิชา ความรู้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นวิชาอะไรก็ตาม เราเข้าไปศึกษาเลย เข้าไปช่วยงานเป็นลูกมือเขาไปก่อน

จากคำพูดของเณรที่วัดป่าอุดมสมพรปี ๒๕๑๐
เราถามว่า “หลวงปู่ฉันยาอะไร” วันหนึ่งหลวงปู่ท่าน
จะฉันยาตอนเช้า ๓ เม็ด ตอนเย็น ๕ เม็ด บางวันก็
๒ เม็ด เราถามมันแค่นั้นแหละ

เณรพูดยังงี้ เณรบอกว่า “ครูบาเอาตามาด้วย
หรือเปล่า แล้วครูบาเอาหามาด้วยหรือเปล่า”

โอ้โฮ เกิดมาเราก็ไม่เคยได้ยินคนพูดว่า เอาตามาด้วย
หรือเปล่า เอาหามาด้วยหรือเปล่า เอาใจมาด้วยหรือเปล่า

เราไปที่ไหน เราไม่มีตา ไม่มีหู เราจะไปได้ยังไง
ถึงแม้คนตาบอดก็ยังมีตาอยู่ แต่ตาบอดเท่านั้นเอง คนมี
หูก็คือหูหนวก มันไม่ได้ยินเท่านั้นเอง มันมีรูปร่างลักษณะ
ของหูอยู่ แต่หูพิการไปเสีย หรือตาพิการไปเสียเท่านั้นเอง

เรากลับไปเดินจงกรม ไปทบทวนดูเลยว่า มาอยู่
วัดนี้ ถ้าเราไม่รู้เรื่องทั้งหมดของวัดนี้ ต้องตายอยู่ที่นี้
แน่นอน เราถึงได้ทำทุกสิ่งทุกอย่าง เณรสอนเรา

บัดนี้เราได้ยินเสียงคนทำงานอยู่ที่ไหนก็ตาม เราต้อง
ตามไปดูว่าเขาทำอะไร เราจะช่วยเหลือเขาได้อะไร ถ้างาน
ไม่เลิก หรืองานนั้นไม่เสร็จ เราก็ต้องเก็บเครื่องมือ
เครื่องมือเพราะเราเป็นลูกมือเขา

ทำตั้งแต่กุฏิ ๑๐ หลัง จนมากุฏิ ๕๐ กว่าหลัง ที่วัด
ป่าอุดมสมพรทำกันเอง ถ้าขามมีกุฏิอยู่ ๔ หลัง ทำมาได้
๓๐ กว่าหลัง แบกไม้ทำอะไรทุกอย่าง ขุดสระ ทำศาลา
เก็บเครื่องมือเครื่องมือ เก็บข้าวเก็บของ

ฉะนั้น การปฏิบัติเราลงไปในสนามรบเลย เราอยาก
รู้เรื่องอะไร เราเข้าไปสนามรบนั้นเลย อยากรู้เรื่อง
ศึกสงครามหรือ เราก็ไปรบเลย ไม่ต้องกลัว ไม่ใช่
จะต้องไปถามเขาเสียก่อนว่า ข้าศึกมีมิดกี่เล่ม มีปืน
กี่กระบอก ฆ่าอย่างเดียว ขอให้ไปเป็นข้าศึก

ข้าศึกของการปฏิบัติคือกิเลส คือความขี้เกียจ หรือ
ความหลง รักตัวแต่กลัวตาย มันจะพ้นไหมความตาย
ไม่มีวันพ้น เราจะต้องไม่กลัวตาย ไม่กลัวคนกินแรง
เรากลัวแต่ผีกินแรงอย่างเดียว

เราจะเดินจงกรม เราจะนั่งสมาธิ เราจะภาวนาอะไรก็ตาม ไม่ต่างกับงานข้างนอก แต่อันนี้เป็นงานภายใน โดยเฉพาะ ถ้าใจเราไม่สงบ เราจะนอนได้อย่างไรคืนหนึ่ง เราจะนอนได้อย่างไรถ้าใจเราไม่สงบ

มันพุ่งขึ้นขึ้นมาจากร่องอะไร เรื่องนั้นเป็นเหตุให้
เกิดทุกข์ไม่ใช่หรือถึงได้พุ่งขึ้น แล้วความทุกข์ก็มีอยู่แล้ว
ในหัวใจของเรา เพราะใจพุ่งขึ้น ใจไม่สงบ

แล้วยังจะตื้อตึงไปถึงไหนอีกต่อคำสอนของ
พระพุทธเจ้า

ฉะนั้น เราจะต้องหาทางคิดให้เป็นไปกับคำสั่งสอน
ของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่เราไม่หาทางคิดให้เป็นไปกับ
คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า คำสอนของพระพุทธเจ้ามีอยู่แล้ว
ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในอริยสัจ ๔
ไม่ได้ตรัสรู้ที่ไหน

ทุกข้ออยู่ที่ไหน ทุกข้ออยู่กับป่าเขาลำเนาไพรหรือ หรือ
ทุกข้ออยู่กับบ้านกับเมือง หรือทุกข้ออยู่กับผู้กับคน หรือทุกข้อ
อยู่ในหัวใจของเรา

เรามาเรียนรู้ธรรม ก็นั่งดูให้เกิดความทุกข์ขึ้นมา
เดินดูให้เกิดความทุกข์ขึ้นมา ยืนดูให้เกิดความทุกข์ขึ้นมา
นอนดูให้เกิดความทุกข์ขึ้นมา นั่งนาน ๆ เพื่อให้เกิด
ความทุกข์

พอเกิดความทุกข์แล้วลองถามมันดูซิว่าแขนเป็นทุกข์
หรือขาเป็นทุกข์ กระดูกเป็นทุกข์ หรือหนังเป็นทุกข์

ฉะนั้น การทำหน้าที่ของความเป็นสมณะ ความเป็น
ผู้บำเพ็ญตบะ เป็นผู้บำเพ็ญความเพียร เราจะต้องเดินไป
จนถึงที่สุดของทุกข์ให้ได้

เมื่อเราเข้าไปถึงที่สุดของทุกข์ คือเห็นใจของเรา
เห็นความสงบของใจ ใจนั้นไม่ได้เป็นทุกข์เป็นร้อนอะไรเลย
ใจก็คือใจเท่านั้น

สิ่งที่เป็นทุกข์อยู่ทุกวันนี้เพราะเราไปสมมติ สมมติว่า
เป็นตัวเป็นตน เป็นสัตว์ เป็นบุคคล เป็นเรา เป็นเขา พอเรา
ตามเข้าไปจริง ๆ มันไม่มีอะไร โลกนี้ไม่มีอะไร โลกนี้
มีแต่ความว่างเปล่า

ไม่มีใครได้อะไรในโลกนี้ ไม่มีใครเป็นเจ้าของสมบัติ
ในโลกนี้เลย เงินทองของขาว บ้านช่องห้องหอ ไร่นา
การค้าการขายทุกอย่าง ไม่ได้เป็นเจ้าของ มาใช้มันชั่ว
ระยะหนึ่ง บางทีร้านค้าร้านขายยังอยู่ แต่เราอันตราย
ไปก่อน ลิ่นชีพไปก่อน

ไม่แตกต่างไปกับสมัยโบราณ สมัยปัจจุบันนี้ก็
เหมือนกัน ปลุกบ้านสร้างเมืองก็ไม่มีวันเสร็จ สร้างวัดวา
ศาสนาก็ไม่มีวันเสร็จ วันที่มันเสร็จก็คือวันที่ได้คนดีขึ้นมา
ได้คนที่มีความรู้ราคาขึ้นมา ส่วนเรื่องวัดวาศาสนาก็เป็นเรื่อง
ของศาลา กุฏิ วิหารไป หรือบ้านช่องห้องหอไป

แต่คนเกิดในบ้านช่องห้องหอ นั้น ตระกูลจะสูงจะต่ำ
ไม่เกี่ยว มันเกี่ยวอยู่ที่ตัวการศึกษา มันเกี่ยวอยู่ที่ตัวที่จะ
เข้าไปศึกษา หรือไปอบรมตัวเอง จะเอาแนวทางเข้าไปศึกษา
อบรมตัวเองในคำสอนของพระพุทธเจ้า หรือในคำสดา
ต่าง ๆ เราจะต้องเรียนรู้ทุกเรื่อง ทั้งเรื่องในโลก นอกโลก
เรื่องในห้องเรียน เรื่องนอกห้องเรียน

ไม่ใช่ที่เราจะมานั่งกลั่นลมหายใจแล้วจิตจะสงบ
ไม่มีทาง เราขึ้นมาศาลานี้ใช้เวลา ๔-๕ ชั่วโมง แต่อีก

๒๐ ชั่วโมงไปที่ไหนบัดนี้ มันเคยมีสติสตั้งอยู่ในตัวไหม
ในอีก ๒๐ กว่าชั่วโมง

วันหนึ่งมีกำไรหรือขาดทุน เราต้องตรวจสอบตัว
ของเราอยู่ทุกวัน ตั้งแต่เราเดิน เรายืน เรานั่ง เรานอน
ตั้งแต่เราตื่นนอน จนกระทั่งเราหลับ วันนี้เราเดินจงกรม
กี่ชั่วโมง เรานั่งสมาธิกี่ชั่วโมง เราอ่านหนังสือตำรับตำรา
ต่าง ๆ กี่ชั่วโมง กี่แถว

ข้อมูลของกระทรวงศึกษาหรืออะไร คนไทยอ่าน
หนังสือ หนึ่งปีประมาณ ๗ แถว มันถึงได้โง่กันทั้งบ้าน
ทั้งเมือง หนึ่งปีอ่านหนังสือแค่ ๗ แถว ๗ บรรทัด โอ้โฮ
ขนาดนั้นแล้ว มันก็พิลึก

มาสังเกตดูจริง ๆ บัดนี้ก็ใช่ ไม่นิยมอ่านหนังสือ
ไม่นิยมอ่านตำรับตำรา กลัวแต่จิตจะฟุ้งซ่าน

แล้วความโง่ทำไมไม่กลัวบ้าง

เราต้องกลัวว่าเราจะโง่ มันน่าจะกลัวว่าเราจะอยู่ใน
โลกนี้ ไม่มีความรู้ความฉลาด ไม่มีวิชาอาชีพติดตัว

เราจะอยู่ได้ยังไง ไม่คิด ไปคิดตั้งแต่ว่ากลัวจิตจะฟุ้งซ่าน
แท้ที่จริงตำรับตำราต่าง ๆ มีอยู่หมด ตำราของการทำสมาธิ
ภาวนาก็มี

ทุกข์ก็มีอยู่ประจำร่างกายของเรา ทุกข์ไม่ได้มาจาก
ข้างนอกนะ มันมีอยู่ในร่างกายนี้อยู่แล้ว ที่อยู่ได้ทุกวันนี้
เพราะเราปรับเปลี่ยนไปเฉย ๆ จากนั้นไปเดิน จากเดิน
ไปยืน จากยืนไปนอน จากนอนไปนั่ง อยู่แค่นั้น

เราอยู่ในอิริยาบถใดนาน ๆ ลองดู มันยิ่งกว่านอน
ในกองไฟ หรือนั่งในกองไฟ เราลองแยกดูซิว่าหนึ่งเป็นทุกข์
หรืออะไรเป็นทุกข์ วิธีทำความเพียรเพื่อจะเอาชนะความ
ขี้เกียจขี้คร้านของตัวเอง

ฉะนั้น การทำสมาธิภาวนา หรือการปฏิบัติ ทุกวันนี้
เราอยากให้จิตสงบ เหตุที่จะทำให้จิตสงบเราไม่คิดกันเลย
เราไม่เคยวางพื้นฐานของการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสงบ
ขึ้นมาในใจของเรา เพื่อให้เกิดความรู้ขึ้นมาในใจของเรา
แต่การวางพื้นฐานนั้นมันมองไม่เห็น ฉะนั้น เราจะต้องมีวิธี
การที่จะจัดการกับตัวเอง

จิตต์ รกเขต เมธาวี

ผู้มีปัญญาพึงรักษาจิต

พ. ศ. ๒๕/๑๙

